

KAPAG ANG TIWALA ANG NAWALA: BUHAY SALAYSAY
NG MGA BILANGGONG INA SA PANLALAWIGANG
BILANGGUAN NG KABITE

THESIS

APRIL JOY T. KABINGUE
ELDON JON R. ROLLON

College of Arts and Sciences
CAVITE STATE UNIVERSITY
Indang, Cavite

Cavite State University (Main Library)

T7381

THESIS/SP 364.68 K11 2018

June 2018

**KAPAG ANG TIWALA ANG NAWALA: BUHAY SALAYSAY
NG MGA BILANGGONG INA SA PANLALAWIGANG
BILANGGUAN NG KABITE**

Isang Pananaliksik
na inilahad sa Kaguruan ng
Kolehiyo ng Sining at Agham
Cavite State University
Indang, Cavite

Bilang bahagyang katuparan
Sa pangangailangan sa pagtatapos ng kursong
Batsilyer ng Agham sa Sikolohiya

00011727

Kapag ang tiwala and nawala :
364 68 K11 2018
T-7381

**APRIL JOY T. KABINGUE
ELDON JON R. ROLLON
Mayo 2018**

ABSTRAK

KABINGUE, APRIL JOY T., ROLLON, ELDON JON R. “Kapag ang Tiwala ang Nawala: Buhay Salaysay ng mga Bilanggong Ina sa Panlalawigang Bilangguan ng Kabite”. Mababang gradwado ng tesis. Batsilyer ng Agham sa Sikolohiya. Cavite State University, Indang, Cavite. Marso 2018. Tagapayo: G. John Christian Paolo M. Belen, Rpm.

Isinagawa ang pananaliksik na ito upang malaman ang iba’t ibang buhay salaysay ng mga bilanggong ina sa Panlalawigang Bilangguan ng Kabite sa Lungsod ng Trece Martires. Nais malaman ng mga mananaliksik ang (1) klase ng buhay ng mga bilanggong ina bago ang pagkakabilanggo; (2) karanasan bilang ina bago at habang nakakulong; (3) mga naging bunga ng pagkakabilanggo ng mga ina sa relasyon sa kanilang anak; at (4) mga suliraning kinakaharap ng isang bilanggong ina sa bilangguan. Ang pag-aaral na ito ay isinagawa simula Setyembre 2017 hanggang Marso 2018.

Ang mga mananaliksik ay gumamit ng dalawa sa katutubong pamamaraan ng pananaliksik na ginagamit sa Sikolohiyang Pilipino— ang (1) pakikiramdam at (2) pagtatanung-tanong. Ang ginamit ng mga mananaliksik sa pagpili ng mga kalahok ay *Purposive Samling*. Ang mga kalahok sa pag-aaral ay walong (8) bilanggong ina sa Panlalawigang Bilangguan ng Kabite sa Lungsod ng Trece Martires na may edad tatlumpu (30) hanggang limampu’t lima (55), anuman ang kanilang kaso napatunayan man o hindi, at may isa o higit pang bilang ng mga anak.

Ang mga salaysay na ibinahagi ng mga kalahok ay sinuri sa pamamagitan ng naratibong pag-aanalisa o *Narrative analysis* upang makabuo ng isang kongkretong salaysay ng mga buhay ng mga bilanggong ina.

Base sa mga datos na nakuha mula sa pakikipanayam at sa pag-aanalisa ng mga buhay salaysay ng mga bilanggong ina, nabuo ang kongklusyon na sasagot sa mga suliraning inilahad sa pag-aaral na ito.

Nalaman sa ginawang pag-aaral na karamihan sa mga bilanggong ina na nakapanayam ay nagmula sa mahirap na pamumuhay sa labas ng bilangguan. Pangunahin nilang suliranin ay kakapusan o kawalan ng pera na pangsuporta sa pangangailangan ng kanilang pamilya. Ilan sa mga kalahok ay napasok sa ilegal na gawain dahil sa hirap ng buhay upang magkaroon sila ng pera na panggastos ng pamilya.

May masasayang karanasan at hirap na dinanas rin ang mga kalahok sa pagiging ina bago at habang sila ay nasa bilangguan. Ang pagsilang sa anak ay nagdulot ng kasiyahan sa mga ina ngunit nagkaroon ng agam-agam sa kung paano mapapalaki ang mga ito. Nagkakaroon sila ng *bonding* o pagsasama-sama sa loob at labas ng tahanan noong kasa-kasama pa ang mga anak sa laya. Ngayong nasa bilangguan na sila, ilan sa kanila ay nakakasama pa din ang mga anak sa pagdalaw nila sa kulungan samantalang ang iba naman sa kanila ay bihira o hindi na ndadalaw ng mga anak nasa malalayong lugar.

Karamihan sa mga kalahok ay mayroong hanapbuhay sa loob ng bilangguan na nagsisilbing libangan nila at pinagkukuhanan ng panggastos sa araw-araw na pamumuhay nila sa loob at ang iba naman ay pangsuporta sa pamilya sa labas ng bilangguan.

Masasabing karamihan sa mga bilanggong ina ay nakararanas ng pagbabago sa relasyon nila sa kanilang mga anak. Ang ilan sa kanila ay hindi kinakitaan ng pagbabago sa pakikitungo ng kanilang mga anak sa kanilang nabilanggong ina. Lahat sa mga kalahok ay nakararanas ng kalungkutan sa pagkakabilanggo dulot ng pagkasabik sa mga anak,

kagustuhang makalaya at ang mismong lungkot at hrap na dinaranas nila sa matagal na pamamalagi nila sa loob ng bilangguan.

Sa pag-aaral na ito, ang mga datos na nakalap at resultang nabuo ay nagrerepresenta lamang sa mga bilanggong ina na naging kalahok sa pag-aaral na ito at hindi sa pangkalahatang bilang ng mga bilanggong ina.

TALAAN NG NILALAMAN

	Pahina
PAHINANG PAMAGAT.....	i
DAHON NG PAGTITIBAY.....	ii
PAGPAPAKILALA SA MGA MANANALIHSIK.....	iii
PASASALAMAT.....	v
PERSONAL NA PASASALAMAT.....	vii
ABSTRAK.....	xi
TALAAN NG NILALAMAN.....	xiv
TALAAN NG MGA DAHONG DAGDAG.....	xvi
TALAAN NG FIGURA.....	xvii
TALAAN NG TALAHAHAYAN.....	xviii
PANIMULA.....	1
Paglalahad ng Suliranin.....	4
Layunin ng Pag-aaral.....	5
Kahalagahan ng Pag-aaral.....	5
Saklaw at Limitasyon.....	7
Katuturan ng mga Katawagan.....	7
Teoretikal na Pananaw ng Pananaliksik.....	8
Konseptwal na Pananaw ng Pananaliksik.....	12
MGA KAUGNAY NA LITERATURA.....	14
Sintesis.....	26

PARAAN NG PANANALIKSIK.....	26
Disenyo ng Pananaliksik.....	26
Pinagkunan ng Datos.....	27
Mga Kalahok sa Pag-aaral.....	27
Paraan ng Pagpili ng Kalahok.....	28
Paraan ng Pagkalap ng Datos.....	29
Etikal na Konsiderasyon.....	29
Pagsusuri ng Datos.....	30
RESULTA AT PAGTATALAKAY.....	32
BUOD, KONGKLUSYON, AT REKOMENDASYON.....	90
Buod.....	90
Kongklusyon.....	91
Rekomendasyon.....	93
SANGGUNIAN.....	95
MGA DAHONG DAGDAG.....	97

TALAAN NG MGA DAHONG DAGDAG

DAHONG DAGDAG		Pahina
1	Thesis title proposal form.....	98
2	Approval of thesis title.....	100
3	Request for oral defense.....	102
4	Approved letter to conduct thesis study.....	104
5	Informed Consent.....	106
6	Guide Questions.....	110
7	Certificate of Validation.....	113
8	Certification from Ethics Review Board.....	117
9	Certification from Filipino Critic.....	119
10	Transcript of Interview.....	121
11	Comments and Suggestions.....	180
12	Program of Work.....	182
13	Budgetary Estimate.....	187
14	Routing Slip.....	189
15	Completion Form.....	191
16	Curriculum Vitae.....	193

TALAAN NG MGA FIGURA

Pigura	Pahina
1	Konseptwal na Pananaw ng Pananaliksik..... 12

TALAAN NG TALAHANAYAN

Talahanayan		Pahina
1	Pangunahing impormasyon ng mga kalahok.....	28
2	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Cris”	85
3	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Dona”	86
4	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Evelyn”	86
5	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Gina”	87
6	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Jane”	88
7	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Lita”	88
8	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Nila”	89
9	Mga tema ng salaysay ni “Nanay Tes”	90

**KAPAG ANG TIWALA ANG NAWALA: BUHAY SALAYSAY NG
MGA BILANGGONG INA SA PANLALAWIGANG
BILANGGUAN NG KABITE**

**April Joy T. Kabingue
Eldon Jon R. Rollon**

Isang pananaliksik na inilahad sa Kagawaran ng Agham Panlipunan at Humanides, Kolehiyo ng Sining at Agham, Cavite State University, Indang, Cavite, bilang bahagyang katuparan sa pangangailangan sa pagtatapos ng kursong Batsilyer ng Agham sa Sikolohiya, na may bilang 55. Sa ilalim ng pangangasiwa ni G. John Christian Paolo M. Belen, RPh.

PANIMULA

Maraming pagkakataon sa buhay ng tao na kinakailangan ang pagtitiwala—pagtitiwala sa sarili, sa ibang tao, sa Diyos, sa mga bagay at sa mga sitwasyong kinakaharap sa pang-araw-araw na pamumuhay. Isa sa mga komplikadong bagay na ginagawang desisyon sa buhay ay sa kung paanong paraan magtitiwala at sa kung kanino ibibigay ang pagtitiwala dahil hindi dapat ito basta-basta ibinibigay sa kung kanino lamang. Ang pagbuo ng tiwala ay isang proseso (Brown, 2014) at hindi basta lamang umuusbong. Ngunit, ang mas komplikado sa proseso ng pagtitiwala ay ang pagbabalik nito matapos maabuso at hindi bigyang halaga ng iba. Ang pagkawala ng tiwala ay maaaring ang pinakamasakit na kawalan sa lahat (Stoddart, 2015). Walang kasiguraduhan sa pagtitiwala, lalo na sa isa ng relasyon, kinakailangan ang mahabang panahon at pagsisikap upang ito ay maibalik (Hendriksen, 2017).